

CONCLUSIONS

1. La realitat de la Medicina que vivim ens fa constatar la necessitat que el metge es posi com a objectiu la salut personal de la població assistida i que senti com un imperatiu la salut social de la comunitat que assisteix. Quan no és així, el combat contra la malaltia dóna resultats migrats i indesitjables. *Cal que la medicina es configuri no amb perspectiva de malaltia sinó de salut.*

2. Recentrar la Medicina entorn de la noció de salut no significa de cap manera que aquella pugui exercir-ne el monopoli a nivell conceptual. En efecte, *tota noció de salut global deriva d'una interpretació de l'home, i és per tant un afer que ens ateny a tots*, per més que el metge pugui aportar-hi una experiència valuosa.

3. Tota concepció de salut ha de partir de l'experiència de la realitat de l'home, i cal que aquesta realitat sigui analitzada científicament fins on es pugui. La Ciència positiva, però, no dóna resultats globals, i no pot tampoc eludir una perspectiva ideològica. Fins ara, *tota concepció de salut és fonamentalment ideològica.*

4. *L'actual definició de l'O.M.S.* (salut és l'estat de benestar físic, mental i social complet, i no solament l'absència de malaltia i minusvàlua, 1946), *no ens val:* a) Pensem que la salut no és un estat. Fins i tot si definíem com a estat qualsevol dels successius moments d'un procés, aquest moment només seria intel·ligible a partir de la comprensió (teleonòmica) de tot procés. b) Pensem que salut no suposa sempre benestar ni absència de malaltia. Ho suposaria només quan les condicions del medi intern i extern fossin excepcionalment favorables. c) Pensem que el malestar i la mateixa malaltia són presents en la generació de salut, en quant signifiquen una sensibilitat i una capacitat de reacció adequades.

5. Entenem que el concepte de salut és sempre relatiu, i referit al medi biològic i cultural, al temps històric en què es viu i, per a cada persona, a l'edat i a altres circumstàncies de la vida. I que és un concepte asimptòtic, ja que es tracta d'un model ideal al qual ens podem acostar sense assolir-lo mai del tot.

Creiem però de poder-ne proposar una formulació general que serveixi de punt de referència en el treball col·lectiu per a la promoció de l'home.

Concebem la salut com aquella manera de viure que es dóna quan hom va assolint la pròpia realització (teleonòmica). Aquest anar assolint la pròpia realització és un procés dinàmic que es desplega a partir d'unes capacitats genètiques en constant relació amb el medi.

Els elements que hi prenen part són: a) Les reaccions davant el medi

intern o extern, sigui per a adaptar-s'hi sigui per a transformar-lo. b) El procés del creixement maduratiu. c) La creació de noves possibilitats i maneres de viure. d) L'autonomia de realització de l'individu. e) Les interrelacions integradores amb els altres dins el procés de socialització. f) Les satisfaccions que se n'obtenen i que formen part del ben-ésser.

6. Proposem com a punt de referència la següent definició breu: *salut de l'home és aquella manera de viure que és autònoma, solidària i joiosa.*

7. Entenem per *salut somàtica* la qualitat dinàmica present en l'organisme quan posseeix la plena capacitat actual i potencial per a exercir totes les seves funcions, incloent la de permetre la salut psíquica.

8. Entenem per *salut psíquica* aquella manera de viure que permet: a) De respondre a les dificultats i canvis de l'ambient, adaptant-s'hi o intentant de modificar-lo. b) D'obtenir el creixement psicològic maduratiu que condueix al poder estimat. c) D'obrir-se a noves maneres instructives de pensar i de creació. d) D'exercir una conducta realista que estableixi relacions interpersonals integradores, tant per al propi jo com per la societat on es viu. e) De tenir autonomia i unitat mental, amb capacitat normativa, i de fer-se càrrec de la pròpia vida i de la pròpia mort. f) De gaudir de les satisfaccions que comporta la recerca dels objectius que hom es proposa.

9. Entenem per *salut social* la qualitat dinàmica que presenta la societat quan les seves estructures i sistemes de valors permeten i fomenten la salut dels homes tal com l'hem definida i la solidaritat entre les comunitats d'homes.

10. Entenem per *salut de l'home com a espècie* aquella qualitat que fa tendir la població humana a adequar-se plenament a un procés evolutiu de creixent autonomia.

Entenem per *salut de l'entorn* aquella qualitat del medi que el fa viable ecològicament d'una manera indefinida.

El gran desenvolupament atès en l'home per l'herència extrasomàtica, fruit de la transmissió cultural, fa que en el procés evolutiu humà prenguin un gran valor les característiques de l'entorn, car aquest és vehicle i suport de la dita transmissió. Per això l'autonomia creixent de l'espècie no és compatible amb l'anorreament d'aquest entorn.

11. Com a conseqüència de les conclusions anteriors, creiem que el metge ha de participar d'una manera nova en una salut centrada en uns nous àmbits:

11.1. No pot pretendre el monopoli de la lluita per la salut. Aquesta lluita, a nivell ideològic, és alhora *un afer personal i col·lectiu*. A nivell científic i tècnic és *un afer necessàriament interdisciplinari i polític*.

11.2. Tanmateix, el metge, ampliant el seu camp de treball, ha d'assumir: a) La funció de pedagog de la salut. Per tant no es pot desentendre ni del concepte de salut ni del debat que va generant aquest concepte. b) La responsabilitat que sigui utilitzada a nivell interdisciplinari, la informació molt valuosa que pot aportar des de la seva perspectiva professional.